

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de Consiliul municipal Bălți,

în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Întreprinderii Municipale „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”, la cererea administratorului insolvabilității Marcoci Ludmila, cu privire la încasarea remunerației lichidatorului și a cheltuielilor aferente,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, prin care s-a încasat în beneficiul administratorului autorizat Marcoci Ludmila din contul Consiliului municipal Bălți remunerația lichidatorului și cheltuielile procesului,

c o n s t a ț ă :

La 22 martie 2017, creditorul Ocerednîi Roman s-a adresat în instanța de insolvabilitate a Curții de Apel Bălți cu cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 23 martie 2017, cererea introductivă depusă de creditorul Ocerednîi Roman cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”, a fost admisă spre examinare, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnată Marcoci Ludmila.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 18 mai 2017, s-a constatat insolvabilitatea debitorului ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” și s-a intentat procedura de insolvabilitate, fiind desemnat în calitate de administrator al procesului de insolvabilitate Marcoci Ludmila.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2017, s-a dispus intrarea în faliment a ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” cu dizolvarea ei, în calitate de lichidator fiind desemnată Marcoci Ludmila.

La 30 octombrie 2017, lichidatorul Marcoci Ludmila a înaintat o cerere prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului mun. Bălți fondatorul ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” a remunerației pentru activitatea desfășurată în perioada 18.05.2017 - 18.09.2017 și a cheltuielilor aferente în mărime de 61 007, 10 lei.

Ulterior, lichidatorul Marcoci Ludmila a înaintat o cerere prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului mun. Bălți fondatorul ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” a remunerației pentru activitatea desfășurată în perioada 18.05.2017 - 18.11.2017 în mărime de 92 129 lei și a cheltuielilor aferente în mărime de 3 150 lei, iar în total suma de 95 279 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, s-a încasat în beneficiul administratorului autorizat Marcoci Ludmila din contul Consiliului municipal Bălți remunerația lichidatorului și cheltuielile procesului în sumă de 95 279 lei.

La 21 decembrie 2017 și 16 ianuarie 2018, Consiliul municipal Bălți a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017 și emitere unei noi încheieri de respingere a cererii lichidatorului cu privire la încasarea remunerației și cheltuielilor aferente.

În susținerea cererii de recurs, s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală.

Relatează recurentul că Legea insolvenței stabilește clar cercul de persoane împotriva cărora pot fi îndreptate cerințele administratorului de plată a onorariului, iar Consiliul municipal Bălți ca fondator al debitorului nu intră în această categorie.

Astfel, susține că instanța de insolvență a apreciat greșit natura raportului juridic și neîntemeiat a aplicat prevederile legale de încasare a onorariului administratorului în privința unui subiect de drept care nu întrunește condițiile pentru încasarea acestei plăți.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin urmare, recursul declarat de Consiliul municipal Bălți la data de 21 decembrie 2017, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii contestate și remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de insolvență, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Aceste reglementări corespund cu art. 356 din Codul de procedură civilă, care stipulează că cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Din materialele cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 18 mai 2017 s-a constatat insolvența debitorului ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” și s-a intentat procedura de insolvență, în calitate de administrator al procesului de insolvență fiind desemnată Marcoci Ludmila.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 18 septembrie 2017, s-a dispus intrarea în faliment a ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” cu dizolvarea ei, în calitate de lichidator fiind desemnată Marcoci Ludmila.

Lichidatorul Marcoci Ludmila a înaintat o cerere prin care a solicitat încasarea din contul Consiliului municipal Bălți - fondatorul debitorului ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” a remunerației pentru activitatea desfășurată în perioada 18.05.2017 - 18.11.2017 în mărime de 92 129 lei și a cheltuielilor aferente în mărime de 3 150 lei, iar în total suma de 95 279 lei.

Potrivit încheierii Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, s-a încasat în beneficiul administratorului autorizat Marcoci Ludmila din contul Consiliului municipal Bălți remunerația lichidatorului și cheltuielile procesului în sumă de 95 279 lei.

În motivarea soluției date, instanța de insolvență a reținut că debitorul nu dispune de bunuri ce ar acoperi plata remunerației lichidatorului și prin urmare, conducându-se de prevederile art. 70 alin. (13) ale Legii insolvenței, a dispus încasarea remunerației de la fondatorul debitorului ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”, care conform extrasului Camerei Înregistrării de Stat este Consiliul municipal Bălți.

Instanța de recurs conchide, însă, că încheierea instanței de insolvență din 12 decembrie 2017, a fost adoptată pripit, fără a fi constatate și elucidate pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea corectă a cererii de încasarea a remunerației lichidatorului și compensare a cheltuielilor, fiind aplicate eronat normelor de drept ce reglementează acest aspect.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs consideră oportun de a reitera prevederile art. 70 alin. (1) și (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,

conform căroră, pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Quantumul onorariului fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest quantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la quantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară.

Potrivit alin. (13) al aceluiași articol, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247.

Conform art. 247 alin. (1) din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Reieșind din sensul normelor enunțate, Colegiul reține că instanța de insolvență nu a supus unei analize minuțioase aspectele ce vizează solicitarea de încasare a remunerației lichidatorului și a cheltuielilor aferente din contul fondatorului debitorului ÎM „Gospodăria Specializată Auto din Bălți” - Consiliul municipal Bălți.

În acest context, instanța de recurs constată că, Consiliul municipal Bălți nu face parte din categoria membrilor organelor de conducere a debitorului consfințit în art. 247 al Legii insolvenței, acesta nefiind fondator al unei întreprinderi individuale sau gospodării țărănești așa cum reglementează articolul menționat, și nici din categoria membrilor organelor executive nu face parte, pentru a putea fi puse în seama acestuia cheltuielile solicitate.

Or, art. 6 alin. (1) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 23.11.2017, stipulează că organele de conducere ale întreprinderii de stat/municipal sunt: fondatorul; consiliul de administrație; administratorul – organ executiv; comisia de cenzori.

Iar art. 20 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03.01.1992, stipulează că întreprinderea de stat și întreprinderea municipală sunt persoane juridice și poartă răspundere pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul lor. Autoritățile administrației publice și autoritățile administrației publice locale nu poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii de stat și ale întreprinderii

municipale. Aceste întreprinderi nu poartă răspundere pentru obligațiile autorităților administrației publice și ale autorităților administrației publice locale.

În asemenea circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de insolvență prin prisma normei citate, urma să încaseze corect remunerația lichidatorului și cheltuielile aferente de la membrul organului de conducere a debitorului, care la caz este administratorul ca organ executiv, pe seama căruia și pot fi puse cheltuielile procedurii de insolvență, deoarece, în obligația Consiliului municipal Bălți reieșind din prevederile Legii insolvenței nu intră astfel de cheltuieli.

Totodată, Colegiul constată și faptul că instanța de insolvență nu a verificat după care criterii a fost stabilită remunerația lichidatorului în sumă de 92 129 lei, ținând cont că din cererea cu privire la încasarea remunerației nu se poate desprinde calculele acestor sume.

Conform art. 72 alin. (1) din Legea insolvenței, la finele fiecărei proceduri, dar nu mai rar decât o dată în trimestru, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolvență un raport despre modul în care și-a îndeplinit atribuțiile, precum și o justificare a cheltuielilor de administrare a procedurii sau altor cheltuieli efectuate din patrimoniul debitorului. Baza de raportare cuprinde 3 luni de activitate, raportul putând cuprinde mai multe luni.

La materialele cauzei a fost anexat doar raportul lichidatorului (ședința de validare) din 20 iulie 2017, din care nu se poate determina cu certitudine suportarea cheltuielilor solicitate în cererea cu privire la încasarea remunerației și a cheltuielilor aferente.

Alt raport al lichidatorului care ar permite cercetarea respectivelor circumstanțe și ar înlătura dubiile care planează în privința acestora, nu a fost prezentat.

Cu toate că instanța de insolvență a reținut că onorariul fix al lichidatorului a fost stabilit de către adunarea generală a creditorilor în sensul art. 70 alin. (3) din Legea insolvenței, Colegiul conchide că, în sarcina instanței intra obligația de a verifica după care calcule a fost stabilit acest onorariu.

Așadar, instanța de insolvență urma să stabilească care a fost implicarea nemijlocită a lichidatorului în perioada 18 mai 2017 – 18 noiembrie 2017, cum ar fi raporturi lunare ale lichidatorului Marcoci Ludmila care ar justifica activitatea sa zi de zi, întru stabilirea remunerației pentru timpul efectiv lucrat.

Prin urmare, mărimea remunerației lichidatorului urma a fi stabilită în funcție de volumul și complexitatea administrării în raport cu probele prezentate în acest sens, aspecte care însă au fost neglijate de instanța de insolvență.

În conexiunea celor relatate, se constată că soluția instanței de insolvență nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, nefiind abordate toate aspectele importante pentru soluționarea cererii supuse judecării.

Pentru considerentele descrise, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de insolvabilitate și a restitui pricina pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Consiliul municipal Bălți.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Bălți din 12 decembrie 2017, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat în privința Întreprinderii Municipale „Gospodăria Specializată Auto din Bălți”, la cererea administratorului insolvabilității Marcoci Ludmila, cu privire la încasarea remunerației lichidatorului și a cheltuielilor aferente, cu restituirea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea